

**Az 55 éve szervezett hidrogeológus technikus képző tanfolyamra
emlékezünk.**

KIRÁLY PÉTER, SZLABÓCZKY PÁL

A Magyar Tudományos Akadémia ellenőrzése mellett, a Magyar Hidrológiai Társaság hidrogeológiai tanfolyamot tartott 1953 decemberétől 1954 júliusig, a miskolci Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetemen, a Társaság vezető személyiségei *Dr. Papp Ferenc*, *Dr. Mosonyi Emil* és *Dr. Pojják Tibor* műegyetemi tanárok irányításával, a Zombolykutató munkabizottság tagjai (barlangászok) számára, a város és megye vízellátási, szénbányászati és mélyfúrású hidrogeológiai feladatokat ellátó technikusok képzése céljából. Megjegyzendő, hogy a nagyléptékű térségi ipari és települési fejlesztések miatt súlyos vízgazdálkodási problémákkal terhelt borsodi térségben elsőként alakult a Magyar Hidrológiai Társaságon belül Területi Csoport 1952 júniusában Zombolykutató bizottsággal, majd szakosztállyal. Erről szóló tanulmányunkat fejből megőrzött emlékeink, az irodalomjegyzékben szereplő publikációk és mindenekelőtt Király Péter kéziratos jegyzetei és hivatalos iratai alapján állítottuk össze. Az Egyetem akkori főépületének II-es előadójában, (néha az Ásványtani és Földtani Tanszék harmadik emeleti előadójában) kedden és csütörtökön 17-20 óra között tartott esti előadásokon általában 30-35 fő vett részt: különböző korú, többnyire estére már fáradt dolgozók, főként gimnáziumi, technikus, szakmunkási és néhány egyetemi előképzettséggel, vagy még csak kisdíák, akik 1954 januárjától a Hidrológiai Társaságba belépve, negyedévenként ragasztgatták tagdíjfizetési bélyegecskéiket tagkönyvükbe. A népes előadói gárda is rendkívül széleskörű volt úgy a szakmai státusz, mint az ekkortájt fontos káderpolitikai helyzete szempontjából. Az oktatók és tárgyaik ma is figyelemre méltó sora: *Dr. Papp Ferenc* professzor: Magyarország hidrogeológiája, Forrástan, utóbbi *Almássy Endre* tanársegéddel, *Dr. Jánossy Dénes* kutató intézeti biológus: Barlangi gerincesek, *Kriván Pál* tanársegéd: Barlangi üledékek, *Dr. Kessler Hubert* volt jósavfői igazgató: Karsztvizek, Barlangkutató felszerelése és technikája, *Jakucs László* Baradla igazgató: Magyarországi barlangok, *Dr. Fodor Sándor* professzor: Barlangi biológia, *Vértes László* ősrégész: Ősrégészet és ásástechika, *Venkovics István* minisztériumi bányageológus: Barlangok rendszertana és keletkezése, *Hegedűs Béla* tanársegéd: Kémia, Vízvizsgálat, *Balázs János* tanársegéd: Hidraulika, Hidrometria, *Gál Endre* tanársegéd: Matematika, *Király Béla*

tanársegéd: Szilárdságtan, *Faix László* adjunktus: Geodézia, Dúcolások, Falazások, *Matusz Károly* tanársegéd: Építőanyagok, *Dr. Aliquander Ödön* főmérnök: Mélyfúrások technológiája, *Kókai János* tanársegéd: Ásványtan, Általános földtan, *Füzesi László* tanársegéd: Közvetlen, *Varga László* tanársegéd: Talajmechanika, *Szendrei István* adjunktus: Meteorológia, *Visnyovszky Iván* tanársegéd: Talajvizek, *Bazsalya Gyula* tanársegéd: Felszíni vizek hidrológiája, *Csordás István* tanársegéd: Öslénytan, Fejlődéstörténet és Magyarország földtana. (23 fő, 31 tárgy). A valamivel több, mint 140 órányi előadás néhány kirándulással egészült ki: *Dr. Kessler Huberttel* az István-barlangban, az akkor kiépülő Anna-barlangi vízkutató táróban, az 1949-ben újjáalakult Hidrológiai Társaság első elnökének, a nem sokkal azelőtt rehabilitált *Dr. Vitális Sándor* vezetésével, aki szakmai élményt jelentő módon mutatta meg a Hámor-Csanyik közötti út menti feltárások tektonikai elemeit. Különleges program volt *Vértés László* irányításával paleolit kőeszköz maradványok gyűjtése a Mályi előtti morfológiai terasz friss szántásában. Jellemző még erre az időszakra, hogy a tanfolyam hivatalos jelmondata: „Jó tanulással védjük hazánkat!”

A vizsgákra 1954 novemberében került sor, a bizonyítványokat 1955 márciusában adták át ünnepélyesen, *Dr. Mosonyi Emil* a Társaság akkori elnöke jelenlétében és aláírásával. *Borbély Sándort* a Zombolykutató munkabizottság részéről kifejtett szervezési tevékenységéért 1955-ben a Társaság Vásárhelyi Emléklappal tüntette ki. A munkahelyi, családi elfoglaltságok és az eltérő alapképzettség miatt a vizsgákon csak a hallgatóság fele tudott részt venni. Ez a barlangkutató tagság között olyan ellentétekhez vezetett, ami miatt vezetőket váltottak le, és később a Hidrológiai Társaság keretében működő szakosztályból több csoport is kivált. Sajnos ezek az ellentétek végig követték a miskolci barlangkutató egész történetét...Viszont a tanfolyamot eredményesen elvégző tagok közül többen eredményesen gyümölcsoztették ott szerzett tudásukat az iparban.

Irodalom

Borbély Sándor 1978: A Magyar Hidrológiai Társaság (MHT) Borsodi Területi Szervezetének történeti összefoglalója a megalakulásától 1978-ig.

(In: Dr.Horváth Béla, szerk. 1987: *A MTESZ-Borsod-Abauj-Zemplén megyei szervezete tevékenysége. 1949-1985*)

Borbély Sándor +, Dr.Fázold Ádám 2002: A Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Területi Szervezetének fél évszázada. 1952-2002. *B.A.Z. Megyei Önkormányzat, Miskolc.*

Király Lajos-Gerhard Kálmán 1967: A Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Csoportjának 15 éve. *Hidrológiai Tájékoztató.*

Király Péter: Hidrogeológiai iskola. Jegyzetek és íratok. 1953-1955. *Kéziratok.*

Pojják Tibor 1973: 20 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Csoportja. *Hidrológiai Tájékoztató.*

Vitális György dr. (szerk.) 1992: A 75 éves Magyar Hidrológiai Társaság múltja és jelene. 1917-1992. *MHT kiadvány. Budapest.*